

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਨਿਊਜ਼ ਪੇਪਰਸ ਲਿਮਿਟਡ (1) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(2)(vii) ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰੋਵੀਸ਼ੋ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਭੱਤੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (vii) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭੱਤੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੇਵਲ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (vii) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (vii) ਦਾ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਐਮਪੀ ਬਨਾਮ ਨੰਦਲਾਲ ਭੰਡਾਰੀ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟਡ (11), ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 200.

ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਨ . ਅਰੁਲਾ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਜੇ.

ਕੈਪਟਨ ਬੀਆਰ ਸਿਆਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਮਾ ਸਿਆਲ, - ਜਵਾਬਦਾਰਾ

1967 ਦਾ FAO 6-M

9 ਜਨਵਰੀ 1968 ਈ

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV) - ਐੱਸ. 9 ਅਤੇ 13- ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ- ਪਤਨੀ ਸਹਿ-ਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ- ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ

ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ- ਪਤੀ- ਕੀ ਤਲਾਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਭੰਗੇ ਕਰਕੇ ਤਲਾਕ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ - ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ - ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ - ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜਾਂ - ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਫਰਮਾਨ - ਧਾਰਕ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਚਾਰ।

(11) (1963) 47 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 803.

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਜੀਵਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਅਤੇ ਧੋਖਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 13 (ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਐਕਟ ਦਾ 1) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਭਚਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ - ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਮਨ ਦੀ ਅਸੁਵਿਧਾ, ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕੋੜ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਿੰਗੀ ਰੋਗ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਿੰਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈਡਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਟਾਇਰ ਪਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਉਪਾਅ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਆਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤਲਾਕ ਇੱਕ ਮਾਨਸਾ ਐਟ ਬੋਰੋ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਨਕੂਲੇ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀ ਦੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਉਲਟ "ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ" ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 'ਤਲਾਕ' ਸ਼ਬਦ ਲਾਤੀਨੀ ਮੂਲ ਦਾ ਹੈ *divortium* ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਾਸੇ ਮੋੜਨਾ, *Divortium dicitur a divertendo quia vir divertitur ab uxore* — ਤਲਾਕ ਨੂੰ *divertendo* ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬੰਧਨ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ, ਬੇਰਹਿਮੀ, ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਲਈ ਪਾਰਟੀ. ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਹਿਵਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ . ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਏ

ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਲਾਕ, ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ।

ਅਦਾਲਤ ਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਹ ਸਬੰਧੀ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੱਚੀ ਇੱਛਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1923 ਦੇ ਐਕਟ XXIX ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 32, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੈਦ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਂਟ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੁਣ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

27 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਮਾਗੋ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਫਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਐਕਟ, 1955, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਮਾ ਸਿਆਲ, ਖਰਚੇ ਸਮੇਤ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼।

7 ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਮ.ਆਰ. ਅਕਨੀਹੋਤਰੀ ਅਤੇ ਵੀ.ਪੀ. ਸਰਫ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਕੋਐਸ ਬਾਪਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.-ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੇਜਰ ਬੀ.ਆਰ. ਸਿਆਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਮਾ ਸਿਆਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਵਿਆਹ 13 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। 1955. 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਧੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹੈ। 19 ਫਰਵਰੀ 1960 ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਉਹ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਆਗਰਾ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਈ ਸੀ।

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal (Tek Chand,
ਆਪਣੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। 12 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ, ਪਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਕਸਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ 20 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

15 ਜੂਨ ਨੂੰ 1962, ਉਸਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 24 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਨੂੰ; ਪਤਨੀ ਨੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 7 ਜੂਨ 1963 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ 1963 ਦੇ FAO 152 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖੁੰਝ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਪਤੀ ਨੇ 21 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਅੱਗੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ। 250 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਰਕਮ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਰੁ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 75 ਰੁਪਏ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਉਠਾਏਗਾ। ਬੇਟੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 21 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1966

ਤਲਾਕ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ 7 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 13(IA)(ii) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

“ਵਿਆਹ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ * ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(11) ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰ ਸਨ।”

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 23(1)(a) ਅਤੇ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

(i) * * *

“23(1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ-

(ੳ) ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ

" * * "

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ"।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਨੇ 27 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ; ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਉਸ ਤੋਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

(1) ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ?

(2) Relief ?

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਕੁਝ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਫਿਲਹਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿੰਨ ਗਵਾਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਉਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗਵਾਹ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਚਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮੂ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਅਗਲਾ ਗਵਾਹ ਸੋਹਨ ਲਾਲ ਮਹਿੰਦਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਝਗੜੇ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪਤੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਮੰਗਾਈ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਮਾਪੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਨ। ਸੈਟਲ ਤੀਜਾ ਗਵਾਹ ਕੇਸਰ ਮੱਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਸ਼ੜ (ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪਤੀ) ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਰਵਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਪੇ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਭੇਜਣ ਲਈ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਗਵਾਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ AW 4 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਧੀ ਹੈ

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ bom ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ 19 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਘਰ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 2000 ਰੁਪਏ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। 2,000 ਨਕਦ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਦੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਪਰਤੀ। 12 ਅਗਸਤ, 1960 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 10 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1962, ਪਰ ਉਸਨੇ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 7 ਜੂਨ, 1963 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਦੋ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਬਸ ਇੰਨਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਚਾਚਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਗਲਤ ਪਤੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕੁਝ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਖੁਦ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਉਸਦੀ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਸ਼ੜ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਥਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਗਲਾ ਗਵਾਹ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਮਾਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 4 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ। ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇ। ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨ ਇਕੱਠੇ ਖਾਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

1962 ਦੇ ਮੱਧ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ RW 5/1 ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਗਲਤ ਪਤਾ ਦੇ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖੇ। ਦੋ ਵਾਰ, ਉਸਨੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਰ ਵਾਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਦੇ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਲੰਮੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 19 ਫਰਵਰੀ, 1960 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਇਕ ਕਰਨਲ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਕਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P/1 ਉਸਦਾ ਪੱਤਰ ਹੈ, ਮਿਤੀ 17 ਫਰਵਰੀ, 1962, ਜੋ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਜਲਦੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 18 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ, ਮਿਲਟਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਦਿੱਲੀ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਰਵੱਈਆ ਅਡੋਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਫ-ਸਾਫ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਵੇ। 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1962 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ, ਦਿੱਲੀ ਛਾਉਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ।

5 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (RW 5/3) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਹ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ. ਇੱਕ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ (RW 5/4) ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਉਸੇ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24 ਸਤੰਬਰ, 1962 (RW 5/5) ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਆਈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ (RW 5/6) ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਪੱਤਰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਧੁਨ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਬੋਲੇ ਕੰਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ. ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਹੁਣ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 13(1-ਏ) (ii) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਬਹਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਲਈ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ.

ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਨਿਵਾਸ ਲੈ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਸੀ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਸਕੋਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਧੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਨ। ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੀ ਗਿਣਤੀਯੋਗ ਚੁੱਪ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹ ਤੱਕ, ਉਹ ਹੱਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ।

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਜੀਅ ਸਕਣ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਪਤਨੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ.. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਜੋ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਚੈਨ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵਾ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਜਾਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਅਸੁਵਿਧਾ, ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕੋੜ੍ਹ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਲਿੰਗੀ ਰੋਗ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਿੰਦਾ. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਆਧਾਰ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈਡਲ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਪਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ *ਵਿਨਕੁਲਮ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ।* ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਆਵਾਜ਼

ਤਲਾਕ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਚਾਰ, ਵਿਆਹ ਦਾ ਵਿਘਨ, ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤੋੜਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤਲਾਕ ਇੱਕ ਮੋਨਸਾ ਏਟ ਥੋਰੋ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਨਕੁਲੋ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀ ਤਲਾਕ ਦੇ ਉਲਟ "ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ" ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਆਹ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਵਿਆਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। 'ਤਲਾਕ' ਸ਼ਬਦ ਲਾਤੀਨੀ ਮੂਲ ਦਾ ਹੈ ਡੀਵੋਰਟਿਅਮ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਡੀਵੋਰਟਿਅਮ ਡੀਕਟਰ ਆ ਡੀਵਰਟੋਡੋ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਰ ਡਾਇਵਰਟਰ ਅਬ ਯੂਗਜ਼ਰ e — ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਡੀਵਰਟੋਡੋ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬੰਧਨ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤਲਾਕ ਲਈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਬਿਸਤਰੇ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਇੱਕ ਮੋਨਸਾ ਏਟ ਥੋਰੋ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿਆਗ, ਬੇਰਹਿਮੀ, ਮਨ ਦੀ ਬੇਚੈਨੀ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵਿਆਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਹਿਵਾਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ, ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਲੱਗ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਲਾਕ, ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਅਦਾਲਤ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਪਰ ਸਿਰਫ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇੱਛਾ ਹੈ

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1923 ਦੇ ਐਕਟ XXIX ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 32, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕੈਦ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਕੁਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਰ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੁਣ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤੀ ਉਲਟ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤਨੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸਹਿਵਾਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪਤੀ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸਗੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਰਵੱਈਏ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁੱਕਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਫਰਜ਼ਦਾਰ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਤੀ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦਾ ਸਹਾਰਾ. ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਅੰਤਮ ਵਿਘਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 9 ਤਹਿਤ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਨਾਮ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਪਦਾਰਥ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੂਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ *ਇੱਕ ਧਿਰੀ ਸੀ*, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਵੀ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ, ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣਗੇ।

ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸਨ, ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦੀ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ 12 ਫਰਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਜਾਂ 18 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਫਸਰ ਕਮਾਂਡਿੰਗ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। - ਰੁਰੀ, 1962

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿ ਉਹ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਗਲਤੀ ਤਕਨੀਕੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ (RW 5/1) ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 4733, ਗਲੀ ਨੰਬਰ 47, ਰਹਿਗਰ ਪੁਰਾ, ਕਰੋਲ ਬਾਗ ਵਿਖੇ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ।, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-5; ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪਤੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਯਿਰੀ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਪਤਨੀ) ਹੁਣ ਵੀ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਪਤੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਪਰੋਸੈੱਸ ਸਰਵਰ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਗਲਤ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਉਸ ਪਤੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜੋ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਸ 'ਤੇ ਟੇਬਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਤੀ ਦੇ ਅਸਹਿਯੋਗੀ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ।

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਪਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ। ਪਤੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪਤੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਬਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਬਿਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਕਹਿਣਾ। ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਸਬਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖ ਕੇ ਇਕਪਾਸੜ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ - ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਕਮਾਲ ਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਬਹਾਨੇ ਲੱਭਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਰਤਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਇਹ ਹਿੱਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹਰਨੇਟ ਬਨਾਮ ਹਰਨੇਟ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ਼ ਸਹਿਵਾਸ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਇੱਛਾ ਬਣੇ; ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ।"

ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਤੀ ਨੇ ਉਜਾੜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਅਵਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਿਲੀਫ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜੋਸ਼ਫ਼ ਬਨਾਮ ਜੋਸ਼ਫ਼ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਪਰ ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ, ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਅਤੇ ਗਲਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਨੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਸੱਚੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(1) 1924 ਪੰਨਾ 41 (44)।

(2) 1939 ਪੰਨਾ 385.

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਪ੍ਰੈਟ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੈਟ (3) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਗਸਤ, 1934 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ, 1936 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਹਰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਆਇੰਟ ਬਲੈਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਤਿਆਗ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਿਸ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਹੀ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਆਮ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਤੀ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਰਡ ਰੋਮਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਤਿਆਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਨਿਵਾਸ ਵੱਲ ਮੁੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਰਗਰਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਸਤੰਬਰ, 1936 ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਦਿਆਂ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਿ ਉਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ ਲਿਆਏਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਪਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਸ ਨੂੰ

(3) 1939 ਏ.ਸੀ. 417,

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਜਾੜ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲੈਸੇਵ ਬਨਾਮ ਲੈਸੀ ਵਿੱਚ, (4) ਲਾਰਡ ਮੈਰੀਵੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਸੁਆਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਮਨੋਰਥਾਂ ਲਈ, ਜੋ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੁੜ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਮੁਢਲੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਉਪਕਰਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਈਸ਼ਵਰ ਚਾਂਸੀਅਰ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੌਮਿਲਾ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, (5) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਐਕਟ ਦਾ (1)(c)। ਇਸ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਤਨੀ ਫਾਲਸ਼ੋ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਲਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਤੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਹਿਰਦ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ |

(4) 1931- 146 ਐਲਟੀ ਪੰਨਾ 48.

(5) ਏਆਈਆਰ 1962 ਪੁਨ। 432.

Captain B. R. Syal v. Shmt. Rama Syal, (Tek Chand, J.

ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਕੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਆਚਰਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਤੋਜ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਹਕੀਮ ਸਿੰਘ (6) ' ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਹਿਵਾਸ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਬੇਚੈਨ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਾ ਤਾਂ ਤੱਥ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪੈਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਹਨ।

ਐੱਮ ਪੀ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਨਾ (7) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਪਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਰੁਕਾਵਟ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ: -

“(a) ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ....”।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ

(6) ਏਆਈਆਰ 1965 ਜੇ ਐੱਡ ਕੇ 111.

(7) ਏਆਈਆਰ 1965 ਪੰਜਾਬ 54.

ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹਰ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਿੰਤਤ ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਜਾਏ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਦੇ। ਉਸਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤ ਹਰਕਤਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। 1 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਨ.ਐਮ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਏਪੀਲਿਏਟ ਸਿਵਲ

ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਜੇ

ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, — -ਅਪੀਲੈਟਸ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ 1967 ਦਾ 2147 ਨੰ

1968 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 147

ਜਨਵਰੀ, 11, 1968।

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V) - ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 30 ਨਿਯਮ 4 - ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੀ ਫਲੈਮ ਟਿਫ ਫਰਮ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ - ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਏ - ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ - ਮੁਕੱਦਮਾ- ਕੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਟਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ, ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬਚੇ ਹੋਏ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਤੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਥੀ ਤੋਂ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪਹਿਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਲੇਖਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਕੋਲ ਏ